

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobkyně: **Centrum Dominika Kokory, p. o.**, se sídlem Kokory 54, zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem Riegrova 376/12, Olomouc, proti žalovanému: **Oblastní inspektorát práce pro Moravskoslezský kraj a Olomoucký kraj**, se sídlem Živičná 1123/2, Ostrava, ve věci ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 5. 11. 2020, č. j. 25 A 183/2020 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“) domáhala určení nezákonnosti zásahu žalovaného, který má spočívat v uložení povinnosti podat zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků podle § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolního řádu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „kontrolní řád“), vyplývajících z protokolu o kontrole ze dne 17. 4. 2020.

[2] Krajský soud žalobu zamítl, neboť shledal, že zásah není nezákonný (odst. 12. napadeného rozsudku) a mimo to ani nezasáhl do veřejných subjektivních práv žalobkyně (odst. 13. tamtéž). Kritéria pro určení, zda určitý úkon je nezákonným zásahem dle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), tak nejsou naplněna.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností a namítá, že zásah žalovaného byl nezákonný a že zasáhl do jejích veřejných subjektivních práv. Stěžovatelka požaduje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[4] První námitkou stěžovatelky k hodnocení krajského soudu je, že předmětnou výzvu k podání zprávy mohl žalovaný učinit pouze v případě, že kontrolou byly zjištěny nedostatky. Naopak, pokud nedostatky zjištěny nebyly, je taková výzva nezákonná. Dle jejího názoru je tak nutné se v projednávaném případě zabývat otázkou, zda byly nedostatky opravdu zjištěny, přičemž tvrdí, že zjištěné nedostatky jsou nedostatky pouze ve formálním smyslu (konstatování kontrolujícího) a nikoliv v materiálním (objektivní existence nedostatku). K uplatnění výzvy podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu tak neměl žalovaný pravomoc a zásah je nezákonný.

[5] Druhá námitka pak směřuje proti závěru krajského soudu o nezasáhnutí do veřejných subjektivních práv. Stěžovatelka považuje výzvu k podání zprávy za zásah do jejích práv, neboť ji nutí k určité činnosti, a to pod hrozbou nemalé sankce.

[6] Žalovaný navrhuje kasační stížnost zamítnout jako nedůvodnou.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[7] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.). Poté přistoupil k přezkumu rozsudku krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[9] Jak vyplývá z judikatury kasačního soudu, existuje pět kritérií určujících, zda je určitý úkon nezákonným zásahem podle § 82 s. ř. s. Tato kritéria musí být naplněna kumulativně, jinak není možné tuto ochranu přiznat. Jednou z těchto podmínek je i nezákonnost zásahu (srov. rozsudek NSS ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 – 65, č. 603/2005 Sb. NSS), jak správně uvedl krajský soud v odst. 8. napadeného rozsudku.

[10] Na to navazující stěžejní otázkou v projednávaném případě jsou podmínky uplatnění pravomoci kontrolujícího vyžádat si písemnou zprávu podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu a s tím související případná nezákonnost takového požadavku při nenaplnění stanovených podmínek. Podle citovaného ustanovení je kontrolovaná osoba mimo jiné „*povinna [...] podat ve lhůtě určené kontrolujícím písemnou zprávu o odstranění nebo prevenci nedostatků zjištěných kontrolou, pokud o to kontrolující požádá.*“ Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 2. 2020, č. j. 4 As 373/2019 – 42, stanovením této povinnosti (a uložení případné sankce za nesplnění) se sleduje zajištění řádného výkonu kontroly, resp. informování kontrolujícího o realizaci nápravy zjištěných nedostatků (odst. 31). To mu následně umožňuje se rozhodnout o dalším procesním postupu. Povinnost podat zprávu tak není povinností odstranit nedostatky a kontrolovaná osoba nemusí kontrolujícím konstatované nedostatky v této fázi řízení odstranit.

[11] Z uvedeného vyplývají tři podmínky pro vyžádání si zprávy podle § 10 odst. 2 kontrolního řádu: (i) žádost kontrolujícího, navazující na (ii) provedení kontroly, v rámci které byly (iii) konstatovány nedostatky. Kontrolující tak může požádat o tuto písemnou zprávu pouze tehdy, jsou-li kontrolou zjištěny nedostatky. Nebyly-li nedostatky zjištěny, není možné zprávu o jejich odstranění nebo prevenci požadovat, což plyne ze samotné podstaty věci (není co odstraňovat či čemu předcházet). Na tomto závěru se krajský soud (odst. 12. napadeného rozsudku) shoduje se stěžovatelkou.

[12] Dále se ovšem Nejvyšší správní soud ztotožňuje pouze s krajským soudem a uvádí, že pro uplatnění této pravomoci je relevantní pouze skutečnost, že kontrolou byly zjištěny

pokračování

skutečnosti, které žalovaný považuje za nedostatky (odst. 12. napadeného rozsudku). Zda je závěr žalovaného o existenci nedostatků správný, již není pro vyžádání zprávy relevantní. Textace předmětného ustanovení skutečně váže tuto pravomoc kontrolujícího na závěry zjištěné kontrolou a nikoliv např. až na právní moc rozhodnutí o sankci konstatující porušení právních předpisů. Nadto sankce může být v tomto případě uložena pouze za neposkytnutí zprávy, bez ohledu na její obsah (odstranění či neodstranění konstatovaných nedostatků).

[13] V tomto řízení je mezi jeho stranami nesporné, že žalovaný skutečně v průběhu kontroly shledal skutečnosti, které sám považuje za nedostatky. Lze tak v tomto ohledu uzavřít, že žalovaný v postavení kontrolujícího měl pravomoc k vyžádání si zprávy o odstranění nebo prevenci zjištěných nedostatků při kontrole. Zásah tak nemůže být nezákonný. Nejvyšší správní soud proto zcela souhlasí s právním hodnocením krajského soudu.

[14] K polemice stěžovatelky se správností závěrů o existenci nedostatků v kasační stížnosti Nejvyšší správní soud uvádí, že v tomto typu soudního řízení (ochrana před nezákonným zásahem) není na místě. Lze opět odkázat na napadený rozsudek dovozující, že správnost posouzení zjištěných skutečností jako nedostatků může být předmětem námitkového řízení podle § 13 odst. 1 kontrolního řádu (k čemuž v projednávaném případě došlo), řízení o uložení pokuty za přestupek podle § 15 odst. 1 písm. a) kontrolního řádu (odst. 12. napadeného rozsudku), nebo případně následujícího soudního přezkumu rozhodnutí o sankci v rámci řízení o žalobě proti rozhodnutí podle § 65 a násl. s. ř. s.

[15] Stěžovatelka se tak v první kasační námitce, uplatňující polemiku se správností závěru o existenci nedostatků, mýjí s tím, co je předmětem tohoto soudního řízení. Námitka tak není důvodná.

[16] Druhá kasační námitka se zaměřuje na existenci zásahu do stěžovatelčiných veřejných subjektivních práv. Z odůvodnění napadeného rozsudku však vyplývá, že stěžovatelka takový zásah v žalobě netvrdila, neboť žalobní námitky se týkaly pouze důvodů nemožnosti odstranění nedostatků, proto jakýkoliv závěr krajského soudu k posouzení této otázky je nadbytečný a pro posouzení věci irelevantní. Z tohoto důvodu se touto námitkou nezabýval ani kasační soud.

IV. Závěr a náklady řízení

[17] Nejvyšší správní soud kasačním námitkám nepřisvědčil a neshledal ani vadu, ke které by musel přihlídnout z úřední povinnosti, kasační stížnost proto zamítl podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka, která neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení, žalovanému nevznikly náklady nad rámec úřední činnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2021

JUDr. Radan Malík
předseda senátu